

TREBALL-DOSSIER

Energia, inflació i decisions del BCE

Com pot afectar a Europa una crisi a l'Orient Mitjà i què hauria de fer el Banc Central Europeu?

PREGUNTA GUIA

Davant d'un xoc energètic que fa pujar els preus però debilita l'activitat econòmica, va encertar el BCE en pujar els tipus d'interès? Quina combinació de polítiques seria més adequada per protegir l'economia i la cohesió social?

Context de partida

La guerra a l'Orient Mitjà ha obert un nou xoc energètic: les dificultats en les rutes de transport i en el subministrament de petroli, gas i productes refinats encareixen l'energia i poden traslladar-se al transport, la producció, els aliments i el cost de la vida. Aquest tipus de xoc planteja un problema especialment complex: pot provocar més inflació al mateix temps que frena el consum, la inversió i el creixement.

Dada clau	Situació a 27 de juny de 2026
Inflació a la zona euro	3,2% interanual (maig de 2026). L'energia (+10,8%) i els serveis (+3,5%) van ser components rellevants.
Comparació immediata	Espanya: 3,6% · Alemanya: 2,7% (IPCH, maig de 2026).
Decisió del BCE	L'11 de juny de 2026 va pujar els tres tipus oficials en 0,25 punts. El tipus de dipòsit va passar al 2,25% (efectiu des del 17 de juny).
Escenari macroeconòmic	El BCE preveu per a la zona euro un creixement real del 0,8% i una inflació del 3,0% el 2026.

Important: el vostre treball no ha de defensar automàticament ni "més tipus" ni "menys tipus". Ha de distingir entre les causes de la inflació, els efectes distributius i els instruments que realment pot utilitzar cada institució.

Objectiu del dossier

Elaborar un informe argumentat que expliqui el nou episodi inflacionari, compari la situació d'Espanya i Alemanya, valori la decisió del BCE i formuli una proposta de política econòmica coherent.

Tasques a desenvolupar

1. Conceptes imprescindibles

Definiu, amb paraules pròpies i un exemple, els conceptes següents: inflació, IPCH (índex harmonitzat de preus de consum), inflació per demanda, inflació de costos, inflació importada, efectes de segona ronda, tipus d'interès oficials i poder adquisitiu. Acabeu explicant per què el context actual s'assembla sobretot a un xoc d'oferta o de costos.

2. Del conflicte a la cistella de la compra: cadena causal

Construiu un esquema de fletxes (o un mapa conceptual) amb almenys sis baules que expliqui la transmissió possible: tensió geopolítica → subministrament i transport d'energia → costos de producció i logística → preus de béns i serveis → renda real de llars i empreses → consum, inversió, ocupació i inflació. Diferencieu quins efectes són directes i quins són indirectes.

3. Anàlisi de dades: Europa, Espanya i Alemanya

Amb dades d'Eurostat, elaboreu una taula i un gràfic comparatiu de l'IPCH per a la zona euro, Espanya, Alemanya i dos països més que escolliu. Utilitzeu com a mínim els mesos de març, abril i maig de 2026. Després, respondreu:

- Quina diferència hi ha entre Espanya i Alemanya? És estable o canvia durant els tres mesos?
- Quins components expliquen més la inflació de la zona euro: energia, serveis, aliments o béns industrials no energètics?
- Per què és problemàtic atribuir tota la diferència entre països a una única causa? Indiqueu com a mínim tres factors plausibles que caldria contrastar (estructura energètica, fiscalitat, pes dels serveis, habitatge, estructura productiva, salaris, mesures públiques, etc.).

4. Qui suporta el cost? Efectes sobre rendes, empreses i finances públiques

Analitzeu com pot afectar aquesta inflació a quatre actors: treballadors assalariats, pensionistes, llars endeutades o amb hipoteca variable, i petites empreses amb consums energètics elevats. No us limiteu a dir que "tothom hi perd": expliqueu qui pot perdre més poder adquisitiu, qui pot veure augmentar els costos financers i quines diferències hi ha entre salaris, pensions, marges empresarials i deute públic.

5. Salaris, pensions i risc d'efectes de segona ronda

Presenteu els arguments a favor i en contra d'actualitzar sous, salari mínim i pensions davant un repunt de preus. El vostre text ha d'incloure: (a) la protecció del poder adquisitiu; (b) el risc d'una espiral preus-salaris; (c) les diferències entre una actualització general i una ajuda focalitzada; i (d) el paper dels marges empresarials i de la productivitat. Finalitzeu amb una proposta pròpia, matisada i aplicable.

6. Simulació del Consell de Govern del BCE

Assumiu que sou membres del Consell de Govern del BCE després de la decisió de l'11 de juny. Heu d'escollir una de les tres opcions següents per a la propera reunió: (1) mantenir els tipus; (2) apujar-los 0,25 punts; o (3) abaixar-los 0,25 punts. La decisió s'ha de justificar amb un mínim de quatre arguments econòmics i ha d'incloure obligatòriament:

- l'objectiu del BCE d'estabilitzar la inflació al voltant del 2% a mitjà termini,
- el risc que els tipus elevats redueixin encara més consum, inversió i ocupació,
- el fet que els tipus d'interès no poden produir més petroli, gas o aliments, però sí limitar la propagació de l'augment de preus,
- un escenari alternatiu: què faríeu si els preus energètics baixessin ràpidament? I si el conflicte s'allargués?

7. Proposta de resposta coordinada

Redacteu un paquet de tres mesures complementàries: una monetària (BCE), una fiscal o social (govern) i una estructural o energètica (UE i/o Estat). Expliqueu quin problema resol cadascuna, qui se'n beneficia, quin cost o risc té i per què no substitueix les altres dues. Les mesures de suport públic han de ser temporals, focalitzades i justificades.

8. Conclusió: prendre posició amb evidències

En un màxim de 250 paraules, responeu la pregunta guia. La conclusió ha de ser clara, però ha de reconèixer almenys una incertesa o límit de la vostra proposta. No s'avaluarà que coincideixi amb una opinió concreta, sinó que estigui ben raonada i fonamentada.

Format i requisits de lliurament

- Dossier per fer individualment.
- Incloeu una portada, índex breu, un esquema causal, una taula de dades, un gràfic propi i bibliografia final.
- Utilitzeu com a mínim cinc fonts fiables, de les quals dues han de ser institucionals. Tota dada, gràfic, imatge o afirmació discutible ha d'indicar-ne la font.
- Indiqueu la data de consulta de cada font. Si feu servir IA com a suport, declareu per a què l'heu utilitzat i verifiqueu les dades amb fonts originals.

Críteris d'avaluació

Àmbit	Què s'avaluarà	Pes
Presentació, estructura i comunicació	Claredat, organització, qualitat dels gràfics, expressió escrita i eficàcia de l'exposició oral.	20%
Dades, fonts i rigor informatiu	Dades actualitzades, fonts fiables, citació correcta, comparacions pertinents i ús honest de les evidències.	30%
Anàlisi econòmica, propostes i conclusió	Relacions causa-efecte, comprensió del dilema inflació-creixement, valoració de la decisió del BCE, proposta coordinada i capacitat de matisar.	50%

Fonts de partida recomanades

Aquestes fonts serveixen per començar, no per substituir la recerca pròpia. L'alumnat ha de contrastar les dades i fer servir també les bases de dades actualitzades.

- **BCE - Decisió de política monetària (11 de juny de 2026):** <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2026/html/ecb.mp260611~4d41bd5e83.en.html>
- **BCE - Projeccions macroeconòmiques de juny de 2026:** https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections202606_eurosystemstaff~a495110f8d.en.html
- **Eurostat - Inflació anual de maig de 2026:** <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-17062026-ap>
- **Comissió Europea - Previsions de primavera de 2026:** https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2026-economic-forecast-slowdown-growth-energy-shock-drives-inflation_en
- **JRC - Impacte d'una crisi prolongada a l'Orient Mitjà:** https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-news-and-updates/how-prolonged-middle-east-crisis-would-impact-energy-prices-and-eu-economy-2026-05-27_en